

Å si fra om en funksjonsnedsettelse

Problemer, dilemmaer og utfordringer for jobbsøkere og arbeidsgivere

Kaja Larsen Østerud

Forskningen jeg bruker i dag

1. Intervjuer med statlige arbeidsgivere
2. Intervjuer med arbeidsgivere utsatt for et felteksperiment
3. Observasjoner av ansettelsesprosesser i traineeprogrammet

Hva er funksjons- hemming?

Funksjonshemming er
hindringene som
oppstår i
interaksjonen mellom
funksjonsnedsettelse
og omgivelsene

Hva er funksjons- hemming?

Betydningen
av sosiale
faktorer

Funksjonshemming er
hindringene som
oppstår i
interaksjonen mellom
funksjonsnedsettelse
og omgivelsene

Hva er funksjons- hemming?

15-17 % av
befolkningen

Betydningen
av sosiale
faktorer

Funksjonshemming er
hindringene som
oppstår i
interaksjonen mellom
funksjonsnedsettelse
og omgivelsene

A man with a cochlear implant is shown in profile, gesturing with his hands while speaking to a woman in the background. The text 'Funksjonshemmedes perspektiv' is overlaid on the image.

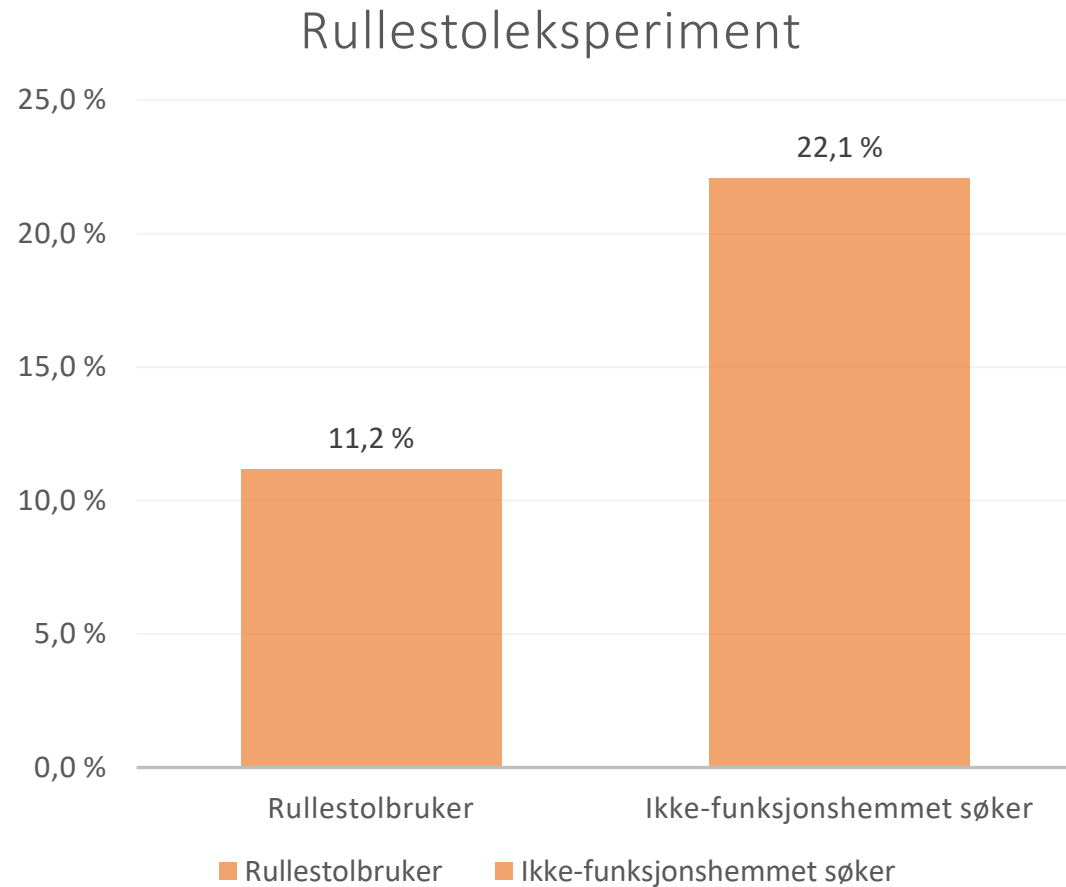
Funksjonshemmedes perspektiv

Avsløringsdilemmaet

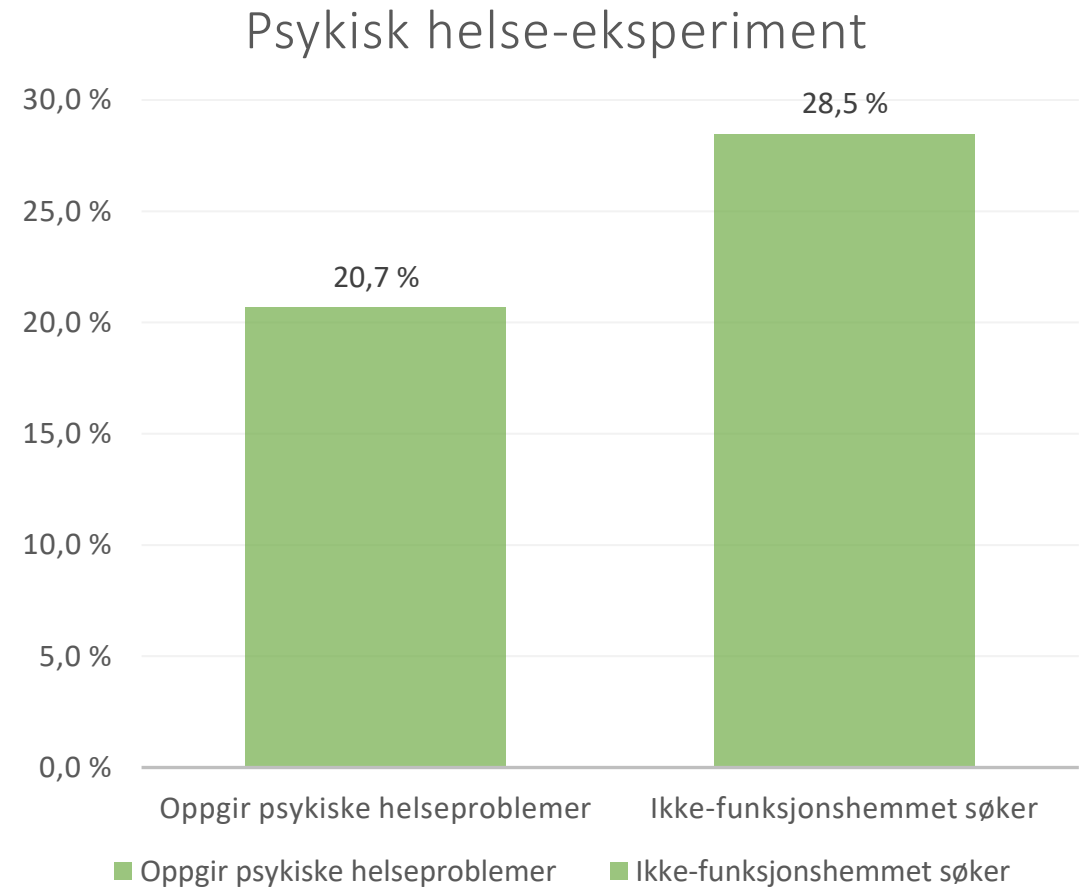
Risiko ved ærlighet:
fordommer og
diskriminering

Felteksperimentfunn

Bjørnshagen og Ugreninov (2021)

Bjørnshagen (2021)

Avsløringsdilemmaet

Risiko ved ærlighet:
fordommer og
diskriminering

Risiko ved å skjule:
Manglende
tilrettelegging
Stress
Negative reaksjoner

Avsløring er balansekunst

Vanskelige avveininger

Å dempe stresset skaper jevnere konkurranse

Arbeidsgiveres perspektiv

Forventninger til hvordan man skal avsløre

- Timing

Forventninger til hvordan man skal avsløre

- Timing
- Positive historier

- Noe som jeg anser som viktig, er at man pynter litte granne på seg selv da. Det blir litt som når du skal på fest, du pynter deg litt i hvert fall

Forventninger til hvordan man skal avsløre

- Timing
- Positive historier
 - Tildekking
 - Eksterne årsaker

- Noe som jeg anser som viktig, er at man pynter litte granne på seg selv da. Det blir litt som når du skal på fest, du pynter deg litt i hvert fall

Forventninger til hvordan man skal avsløre

- Timing
- Positive historier
 - Tildekking
 - Eksterne årsaker
 - Overvinne

- Noe som jeg anser som viktig, er at man pynter litte granne på seg selv da. Det blir litt som når du skal på fest, du pynter deg litt i hvert fall

Forståelser av funksjonshemming

Funksjonshemming som en individuell egenskap

Forståelser av funksjonshemming

Funksjonshemming som en individuell egenskap

Funksjonshemming som en negativ egenskap

Forståelser av funksjonshemming

Funksjonshemming som en individuell egenskap

Funksjonshemming som en negativ egenskap

Problemer for arbejdsgivere som ønsker å inkludere

Problemer for arbeidsgivere som ønsker å inkludere

Manglende oversikt over hvem
som er funksjonshemmet

Problemer for arbejdsgivere som ønsker å inkludere

Manglende oversikt over hvem som er funksjonshemmet

Funksjonshemming som tilretteleggingsspørsmål vs. mangfoldsspørsmål

Takk!

Kaja Larsen Østerud, NOVA – OsloMet
kajalar@oslomet.no

Bilder: Windows og Freepik

Referanser – egen forskning

- Østerud, K. L. & Vedeler, J. S., & Framstad, N. (under utgivelse). The Exclusionary Potential of Work Inclusion Policies: How Employers Address their responsibilities towards disabled people. In Takle, M., Schøyen, M. A., Falch-Eriksen, A, Bøhler, K. K. and Vedeler, J. S. (eds) *Citizenship and Social Exclusion at the Margins of the Welfare State*. Routledge.
- Østerud, K. L. (2022). Mental Illness Stigma and Employer Evaluation in Hiring: Stereotypes, Discrimination and the Role of Experience. *Sociology of Health and Illness*.
- Østerud, K. L. (2022). A Balancing Act: The Employer Perspective on Disability Disclosure in Hiring. *Journal of Vocational Rehabilitation*.
- Østerud, K. L. & Vedeler, J. S. (2022). 'Disability and regulatory approaches to employer engagement: cross-national challenges in bridging the gap between motivation and hiring practice. *Social Policy and Society*.
- Østerud, K. L. (2020). Leading the Way? State Employers' Engagement with a Disability Employment Policy. *Nordic Journal of Working Life Studies*.

Referanser – andres forskning

- Framstad, Ugreninov og Vedeler (under utgivelse). Funksjonshemming som fortrinn? *Tidsskrift for velferdsforskning*
- Bjørnshagen, V., & Ugreninov, E. (2021). Disability disadvantage: Experimental evidence of hiring discrimination against wheelchair users. *European Sociological Review*.
- Bjørnshagen, V. (2021). The mark of mental health problems. A field experiment on hiring discrimination before and during COVID-19. *Social Science & Medicine*, 283
- Jans, L., Kaye, H., & Jones, E. (2012). Getting hired: Successfully employed people with disabilities offer advice on disclosure, interviewing, and job search. *Journal of Occupational Rehabilitation*, 22(2), 155-165.